

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 14.) Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 4 April 1852. Pris för år: 4 R:dr B:co. (VI årgången.)

Henriette Sontag.

Tjugo år hafva nu förflutit, sedan denna utmärkta sångerska, på samma gång som hennes triumf uppnått den högsta möjliga höjd, lemnade scenen för att blifva en prydnad i en trängre krets. Alla de kransar som en hel verldsdels entusiasm lagt för hennes fötter, vissnade, den ena efter den andra, utom de som blifvit flätade af minnets egna blommor.

Men — nya vårar skänka nya kransar! Nya stjernor uppstiga öfver horisonten. Klart strålände fullborda de sina banor, och nya generationer skåda dem med beundran och förtjusning.

Stundom återvända de och medbringa, midt i vintern, den skönaste sommar, med tjusande blommor, drömmar och njutningar. — Det är en sådan sommar som Demoiselle Sontag skänkt de goda tyskarne midt uti 1852 års vinter.

Henriette Sontag har nembigen på sitt sednaste triumftåg från London, äfven besökt Leipzig, och der uppträdt i åtta representationer, samt dessutom gifvit en konsert till förmån för de fattiga. Hennes repertoire bestod då af "Susanna" i Figaros Bröllop, "Rosina" i Barberaren, "Sömngångerskan", "Regementets dotter" och "Martha" samt slutligen den stora scenen i "Iphigenie" af Gluck.

Henriette Sontag.

Resa i Palestina och Syrien.

Af H. F. Geitner.

Efter en fyra veckors högst mödosam vandring genom steniga Arabien, kommo vi, aftonen den 11 April, i närheten af staden Hebron och hälsade med glädje de sig omkring densamma sträckande olivlundarne och fruktträdgårdarne. Vi tågade framåt mellan de med den lifligaste grönska prunkande träden; men vår glädje var kort, ty den beridne karantäns-tjenstemannen, som emottog oss redan vid Tell Ziff, förde oss tätt förbi staden, utanför hvilken invånarne, som hastigt flydde undan för oss, promenerade i den svalkande aftonluften — till det vid ändan af begravningsplatsen belägna lazarettet. Då dess portar tillslutit sig bakom oss och vi blickade omkring oss i de fuktige cellerne, försvann glädjen, ty de gula väggarne, på hvilka äldre resande förevigat sina namn genom en massa usla teckningar och en dito icke stort bättre qvickheter, samt de smala, med jerngaller försedde fönstren måste ovilkorligen försätta den mest glädlynta människa i melankoliska betraktelser.

Vår vistelse på denna bedröfliga ort, der vi i trots af alla bemödanden icke kunde känna oss lycklige, varade till den 15 April. Om morgonen, före solens uppgång, insläpptes på gården de i Jerusalem beställda hästar och mulasnor, som skulle föra oss till den heliga staden (el Kudo), och sedan djuren efter några timmars förlopp blifvit sadlade och belastade, redo vi, kl. half åtta, ut genom porten på eländiga kampar — min hade blott trenne brukbara ben — och styrde först mot den söder om staden belägna stora bassinen, hvilken aus ses såsom den dam i Hebron, vid hvilken David lät upphänga Isboseths mördare. (2 Sam. 4: 12.) Denna vattenreservoir är byggd af huggen sten, 133 engelska fot lång på hvarje sida, $2\frac{1}{3}$ fot djup, och i hvarje hörn försedd med en trappa. Bassinen var påstan till brädden fylld med regnvatten då det här i nästan 3 månaders tid hade oupphörligt regnat. Härifrån redo vi genom de tränga smutsiga gatorne till den höga ringmuren, som innesluter moskéen i hvilken Abrahams och flere patriarkers grafvar befinna sig. Murarne omkring detta för Muhamedanerne så heliga ställe, så heligt att ingen otrogen får beträda detsamma, äro af finhuggna, randade stenar; dess längd sträcker sig till ungefär 200 fot och dess bredd till 115. Den pittoreska byggnadens form bildar en parallelogram, hvars längd ligger mellan NNW och SSO och icke, såsom de flesta gamla

tempel mellan öster och vester. Vi redo ännu genom den mindre bazaren, hvars gångar genom suntält af terebinthqvistar, skyddas mot solhettan, och kommo snart ur staden, hvarefter vägen gick fram mellan vinberg och i full blomning stående trädgårdar samt åkerfält, hvilka betäckte kullens sluttningar. Vi togo af åt en väg, vester om staden, hvilken förde oss till den ek (Sindian) som utgifves för Abrahams Terebinth. Det är ett äldrigt träd; dess starka, i flere stora grenar utskjutande stam, hvars nedre del håller 20 fot i omkräts, uppstiger midt på det leende fältet och dess väldiga grenar beskugga vida omkring den mjuka gräsmattan. I grannskapet finnes en källa med friskt, kallt vatten, hvarigenom stället erbjuder hvitoplats åt den trötte vandraren. — Sedan vi prydt våra hattar hvardera med en qvist af Terebinthträdet, begåvo vi oss till den väg, som från el Khölil leder till Jerusalem. Så snart vi uppnått vägen gjorde vi halt under ett träd och intogo vår frukost. Kort derefter sutto vi åter upp och följde den framföre oss tågande karavanen i spåren, hvilken vi omkring kl. 10 upphunno vid den till höger om vägen belägne brunnen Dirrhue, i hvars grannskap finnas vidlyftiga ruiner. Vår uppmärksamhet drogs likväl icke deråt; efter den mödosamma öckenresan och vistelsen i lazarettet öfverlemnade vi oss helt och hållet åt njutningen af den herrliga naturen. Jag skall länge minnas denna herrliga morgon; det var oss så lätt om hjertat, jag skulle vilja hafva omfamnat hela världen. Omkring kl. 11 tågade vi förbi en liten vattenreservoir, i hvars grannskap, till venster om vägen, en olivlund prydde sluttningen af ett berg. Icke långt ifrån denna cistern mötte vi resande judar med sina hustrur och döttrar, af hvilka sonliga öfverraskade oss genom deras skönhet. Ungefär kl. 1 uppnådde vi spetsen af en höjd, från hvilken vi kunde öfverskåda hela dalen som vi genomtågat. Från denna höjd nedstego vi i den dal, i hvilken Selomos trenne brunnar eller Burack äro belägna. De ligga till höger om vägen i riktning från öster till vester; dock icke i rät linie, den ene högre än den andre, sålunda att bottnen af den ena är högre än vattenytan af den närmast nedanför belägna. Deras storlek är olika. De äro byggde af huggen sten, öfverdragne med ett slags rapping och till deras botten ledas ännu till en del bibehållna trappor. De förses med vatten dels genom regn dels genom en till hälften försinad, 200 steg NW derifrån belägen källa. Från dessa brunnar ledes vatten till Bethlehem och Jerusalem. Några

steg från den högst upp belägna cisternen står ett sarazeniskt kastell, hvilket nu för tiden begagnas till boning för dem som vakta brunnarne. Kl. två lemnade vi den midt på en bergsluttning belägna, af herriga olivlundar omgifna byn Beth-Schale och kommo efter några minuter till Rachels graf (Khobet Rahél). Det är en vanlig Vely eller helzongraf, en liten, fyrkantig, af sten uppförd byggnad, med en kula, uti hvilken en graf af vanlig muhamedansk form befinna sig. Nära derintill går vägen uppföre en brant höjd, på hvilken Eliæ kloster, Mär Elyas, är beläget. Härifrån sågo vi för första gången Jerusalem, hvars läge och omgifningar ingalunda motsvara de förväntningar, som man ovilkorligt gör sig af skådeplatsen för så storartade tilldragelser. Omkring kl. 3 redo vi in i staden genom Thafa- eller Bethlehempporten, äfven kallad Bab-el-Khölil och befunno oss på Jerusalems tränga, smutsiga, med en för människor och djur högst vådlig stenläggning försedda gator, samt blefvo mottagne i Mischullams lilla men snygga hotel. Vid aftonens table d'hôte gjorde vi bekantskap med en engelsk familj, som äfvenledes rest genom öknen, och af hvilken vi erhöle den öfverraskande underrättelsen att tvenne engelska prester, våra reskamrater från Triest till Alexandria, i Jerusalem öfvergått till catholicismen.

Tisdagen den 16 April begåvo vi oss tidigt om morgonen till den österrikiske konsulin, i hopp om att erhålla bref. Vi lemnade honom snart och vandrade uppföre via dolorosa, der vi inträdde i ett kapell, uti hvilket ett altare var upprest öfver det ställe der Christus blifvit gisslad. Detta altare var prydt med brinnande lampor och friska blommor. Genom Stefansporten (sedan vi passerat förbi dammen Bethesda (Bab el Sulat), utanför hvilken turkarne begravningsplats i sydvästlig riktning sträcker sig längs muren) nedstego vi i Josaphats dal, i hvilken, vid foten af Oljoberget (Dschebel-Tur), Marias graf befinna sig. En lång trappa, med breda steg, leder ned i den mörka grottan, i hvars tak ett stort antal silfverlampor hängde, hvilka, påtända, måste frambringa en god effekt. Vi gingo nu förbi "Örtagården" Gethsemane uppför Oljoberget, på hvars nedre kulle öfver en sten, från hvilken Kristus skall hafva upparit till himlen och å hvilken de riktigt troende ännu vilja se spåren efter hans fötter — är uppbyggd ett kapell, (Himmelsfärdskyrkan,) som befinna sig i turkarnes våld. Sedan vi beskådat stenen med fotspåren, bestego vi Minareten, från hvars galleri Jerusalem erbjuder den vack-

kraste anblick. Öfver den af Salomo på Moriah upprättade platån höjde sig, på samma ställe der fordom Salomos tempel stod, moskéerna es-Sokhrâh och el-Aksa, hvilkas förgård frankerne icke våga beträda, utan få åtnöja sig med att genom en trång port erhålla en flyktig anblick deraf. De bilda, med de enstaka cypresserne, en herrlig förgrund. — Bakom denna platta betecknar ett sädesfält det ställe der en gång tempelherrarnes hospital stod, norr om hvilket den heliga grafvens kyrka är beläget. De små, af hvit sandsten uppförda husen höja sig öfver hvarandra på en sakt slutning, omsluten af en af kvadersandsten uppförd, med tinnar försedd mur. I sydväst från staden, utanför murarne, ligger Zion med den af turkarne bevakade Davids graf. Går man nu till den södra sidan af minareten, så blifver man varse Förargelsberget, Frankernes berg (el Fureidis) och den blåaktiga ytan af Döda hafvet, äfvensom Jordan-dalen mot öster. Sedan vi en lång stund uppehållit oss på minareten, gingo vi samma väg som vi kommit tillbaka till Josaphats dal och passerade förbi Josaphats, Absalons, Jakobs och Zachariæ i sten uthuggna grafvar ända till den uttorkade bäcken Kidron och till dammen Siloah, till hvilken stentrappor leda ned och hvars vatten anses serdeles helsosamt mot ögonsjukdomar. Härifrån stego vi upp emot stadsmuren och gingo längs dess östra sida till Stephansporten. Här visade man för oss den igenmurade porten el Dahariheb, den gyldene porten, genom hvilken Kristus skall hafva hållit sitt högtidliga intåg i Jerusalem. Den är uppenbarligen ett antikt arbete. Vid ingången till Stephansporten märkte vi öfver densamma fyra lejon. Vi gjorde ännu en liten tur genom bazarerne och styrde kosan åt den heliga grafvens kyrka. Denna är tätt omgifven af byggnader, och blott tvenne smala gränder leda till den lilla öppna platsen framför hufvudingången. På denna plats herrskar beständigt ett rörligt lif, emedan försäljare af rosenkransar, vaxljus, Jerichorosor o. s. v. här hafva sina stånd. Den oregelbundet byggda och af greker, armenier och latinare ockuperade kyrkan var talrikt besökt af pilgrimer, samtligen tillhörande den obildade klassen, hvilka barfotade skockade sig omkring det ställe, som anses för den heliga grafven och betäckte det skyndsamt, ty skyndsamt anbefalldes af de vakthavande prästerne, med kyssar. På ett annat ställe, i latinarnes kapell, är en pelare inmurad, vid hvilken Kristus varit bunden då han gisslades. Densamme måste anses för serdeles helig, ty den får icke beröras

med blotta handen, utan endast med en silfverbeslagen staf, hvilken man låter pilgrimerne kyssa. Man måste hysa deltagande för de arma, som årligen i stora skaror strömma till Jerusalem, på ett ställe der christendomen är så förtrampad.

Aftonen tillbragte vi hos den österrikiske konsuln, der vi lärde att känna en preussare och trenne italienare.

Onsdagen den 17 besökte vi den föga intressanta Davids graf och återvände till staden genom Zions port. På Zion hafva armenier, greker, latinare och amerikanare sina begravningsplatser.

Thorsdagen den 18. Utflykt till Jericho, Jordan, Döda hafvet, klostret S:t Saba och Bethlehem.

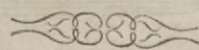
På tvenne mulasnor skicade vi våra tält, våra kökssaker och vårt munförråd i förväg och lemnade hotellet kl. half 10, denna gång försedde med goda hästar. Vid foten af Oljoberget inväntades vi af Schech Gelub, heriden och beväpnad med en svärlans, hvilken vi mot 200 pjaster hade förmått att med några af sitt folk skydda oss för möjliga faror. Vi kommo snart till el Eiserye, det forna Bethania, der vår dragoman för oss betecknade ruinerne af ett hus, såsom Lazari graf. Om vi rest i sällskap med en munk, skulle denne säkerligen äfven hafva visat oss såväl Marthas och Marias som den spetske Simons hus. En quart till elfva uppnådde vi källan el Haud och passerade genom Wadis Medepschmen och Side, omkring kl. 12 och 10 min. förbi den i ruiner liggande khan Hadrura, bakom hvilken en del af Aidirain-beduinerne hade uppslagit sina tält. Vi redo vidare genom Wady Thelatu Dam och uppnådde kl. $\frac{3}{4}$ 2 en kulle, från hvilken vi till höger upptäckte Döda Hafvets yta, under det till venster om oss djupt ned i dalen floden Kelt forsade öfver stenblock. Vi stego nu ned på slätten, der enstaka kullar betecknade läget af Jericho och sprängde uppföre en sandkulle (Tel Ab'-Aerid), från hvilken vi hade en vidsträckt utsigt öfver Jordan-dalen och Döda hafvet. Nära intill denna kulle finnes spår af en cistern, till omfånget temligen lika den vid Hebron. Vi tågade ännu ett kort stycke i nordvästlig riktning och uppslogo våra tält vid den lummiga stranden af den klara bäcken Ain es Sultan, af Frankerne Elisabeths-brunnen kallad. Under skuggan af uråldriga träd förtärde vi vår aftonvard, som i anseende till den raska ridten smakade oss förträffligt, och gingo derefter, kort före solens nedgång till foten af Dschebel Kerentel, der kvarlevor af en gammal vattenledning finnas. Vi uppstego på en ruin, och våra

ögon hvilade länge på den för våra fötter utbredda af den nedgående solen bestrålda dalen. Härifrån besökte vi den icke långt från vårt läger belägna plats, der Sultans-bäcken uppspringer. Stället var bevuxet med snår och vass, i hvilken vildsvin hade sina tillhåll. Vi återvände till våra tält, lade oss vid bäckens rand, rökade vår aftonpipa och gladde oss åt den månljusa aftonen, lyssnande till näktergalens sång, som trängde till oss från buskarne på den andra stranden. Då vi ämnade lägga oss öfverraskades vi af en af våra beduiner utförd "fantasi", hvilken emellertid blef afbruten genom ankomsten af trenne resande, som i början ansåg vårt folk för fiender.

Fredagen den 19 sutto vi upp kl. half 5 och redo, under fåglarnes muntra sång, mellan ceder och fikonträd och grönskande fält i östlig riktning mot Jordan. Efter en half timma uppnådde vi byn Eriha, hvarest från korsfararnes tid ännu ett torn återstod, från hvars tinnar vi njöto samma utsigt som den föregående aftonen från Kerentel, satte öfver Kelt och uppnådde, under vägen roade af vår Schechs visade färdighet i ridkonsten, Jordans strand omkring kl. half 7. Vi badade i dess svalka vador, dock var det ingen möjlighet att simma, emedan strömmen var för stark och flodbädden dessutom uppfylld af trädstammar. Sedan vi frukosterat i skuggan af de träd, som med riklig grönska betäcka Jordans stränder och fyllt våra från Jerusalem medförda flaskor med vatten, bröto vi upp och tågade öfver en solig slätt mot det Döda hafvet, hvars norra spets vi kl. half tio uppnådde. Vi sågo inga ångor uppstiga ur sjöns vador och har man begått en stor orättvisa då man gifvit honom namn af *Döda hafvet*. I dess grannskap finnes vegetation; omgifningarne påminna om hafsviken Akabah. Vattnets smak liknar ganska mycket svafvelsyrans.

Vi styrde nu kosan nordvästligt till klostret S:t Saba, Mär Saba, hvilket vi efter en besvärlig ridt uppnådde ungefär kl. tre. Efter aflemmandet af ett i Jerusalems kloster erhållit bref, blefvo vi insläppte, och anvisades en vänlig med tapeter och mattor smyckad kammare. Mär Saba är ett grekiskt kloster, stiftadt af den berömde anachoreten S:t Sabas. Det ligger på slutningen af en klippvägg, mellan höga berg, och har en vacker kyrka, som helt nyligen blifvit restaurerad.

(Forts.)

Vårdshus i Damaskus.

Mordförsöket mot Drottningen af Spanien.

Madrid i Februari.

En förfärlig, i den spanska monarkiens historia oerhörd förbrytelse, förvandlade den 2 sistl. Februari, på hvilken en nationalfest skulle firas, till en förskräckelsens, sorgens och smärtans dag.

Sedan 40 dagar hade förflutit efter drottningens lyckliga nedkomst, skulle hon, enligt ett gammalt bruk, begifva sig till ett i en aflägsen del af staden beläget tempel, kalladt Atocha, för att der bedja om Jungfru Marias skydd för den nyfödda prinsessan af Asturien, samt för att tacka den allsmäktige, som på samma gång skänkt en dotter till föremål för hennes moders kärlek, och en arftagerska till hennes thron.

Hela Madrids folkmängd böljade redan tidigt på gatorna. En otalig mängd glada människor, garnisonens ståtliga soldater, som bildade spalier från palatset till kyrkan, samt den med kostbara tyger klädda balconen, gäfvö en festlig och stortad anblick. Äfven väderleken var gynnande och solen nedsände sina milda, lifvande strålar från en fullkomligt molnfri himmel.

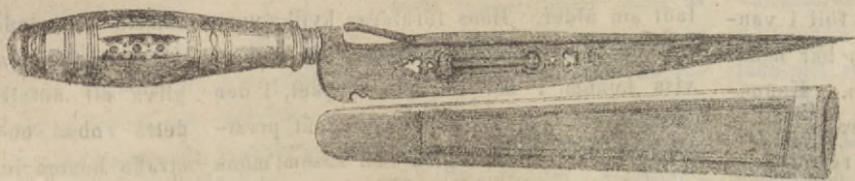
Ödet ville då att en mördare skulle förvandla den allmänna glädjen i den högsta förskräckelse, samt öppna alla madridboars hjertan för klagan och sorgen. —

Utsigt af Hamnen vid Beirut.

Sedan drottningen gjort en kort bön i slottskapellet, lemnade hon detsamma, vid sidan af sin gemål och den nyfödda prinsessan af Asturien, som bars af märksinnan Povar, samt åtföljdes på sin färd till förenämnde kyrka af konungarikets

store, äfvensom hela hofpersonalen. Då tåget anländt till "hofgallerierna", framträngde ur hopen af åskådare en prest, som tycktes vilja nedkasta sig för drottningens fötter och bedja om någon nåd, men just i det ögonblick då hon vänligt räckte handen åt honom, för att emottaga hans böneskrift, gaf han henne plötsligen ett dolkstygn.

Martia Merinos Dolk.

Hvem vore väl i stånd att beskrifva den öfverraskning och den förskräckelse som denna ohyggliga gerning förorsakade bland de närvarande.

Som ingen kunde ana att en mördare insmugit sig i dessa festligt smyckade salar, och ingen fruktade att denna dag kunde vara bestämd till utförande af ett sådant brott, annu mindre att det skulle kunna

begås af en prest, var det lätt för denna omenniska att tränga sig fram till drottningen och anfälla henne med sitt mordvapen. Han hade beräknat att om hans arm höjdes mot henne, skulle tusende armar ögonblickligen skydda

den älskade drottningen, och fattade därför det grymma beslut att, med armen dold under kappan, nedifrån mätta det mordande dolkstinget.

Knappast hade han hunnit utföra det första dolkstinget, innan en hellebardier af kungliga livvakten hade den lyckan att afvärja det andra. En majordomus, som bar drottningens släp, mottog i sina armar den

Mordanfallet på drottning Isabella II af Spanien d. 2 sistl. Febr.

fallande drottningen, hvars första utrop var: Ack, mitt barn; rädda mitt barn! En gardesofficer tog ifrån markisinnan Povar, just i det ögonblick, då denna föll i vanmakt, den lilla prinsessan och bar henne in i ett af de kungliga rummen. Konungen drog sitt svärd, men några af gränderna och majordomus hade redan fallit öfver mördaren och släpade honom genom lifgardets vaktrum, under det att konungen och de öfriga af drottningens sällskap, så snart hon hunnit hemta sig från den första smärtan och förskräckelsen, åtföljde henne till hennes rum, under alla de närvarandes lifliga vivatrop, hvilka hon vänligt och tacksamt besvarade.

Då hon inkommit i sin boudoir, inträffade en rörande scen. Drottningen föll i vanmakt, hvilken varade en fjerdedels timma. Hennes första fråga, då hon åter kom till sig, var efter sitt barn. Konungen, som öfverlemnade det åt henne, omfamnade på en gång sin gemål och sin dotter, och man skådade då en grupp, som varit värdig Murillos pensel. Kort derefter utropade hon: Döda icke gerningsmannen; jag vill icke att han skall dö för min skull! Hvilket ädelt, sänkänsligt hjerta hos den unga drottningen, som, i stället för att tänka på sin egen säkerhet, först söker rädda den straffvärde förbrytaren. Detta drag af en så ädel och djupt religiös karakter, kastar en ännu mörkare skugga öfver det mordförsök, för hvilket hon var ämnad att falla ett offer.

Emellertid ilade alla de uti Atocha till drottningens emottagande församlade ministrar, hofdamer, senatens och kongressens deputationer, gesandter, generaler, o. s. v. som blifvit underrättade om olyckan, in i de kungliga rummen. Trupperna blefvo genast sammandragne på flera punkter i hufvudstaden. De personer, som voro församlade på gatorna, närmade sig gruppvis palatset för att erhålla notiser om drottningens tillstånd, och hvar och en som kom derifrån, bestormades med frågor.

Hastigt undersöktes drottningens sår. Det befanns att dolken inträngt i högra sidan, tätt under armen, och förorsakat ett sår af 7 till 8 liniers diameter och 13 liniers djup. Enligt läkarens förklaring var såret icke farligt. Under de första timmarne slumrade drottningen då och då några minuter, hvarest sårfebern började.

Mördaren, vid namn Martin Merino, född i Amede uti provinsen Logrons, af 63 års ålder, är högväxt, har brun hudfärg, hårda ansig'sdrag, utan det minsta tecken till ädelhet, lifliga ögon och grå hår samt är af mager kropps-konstitution. Att dömma

af hans yttre skulle man anse honom vara åtminstone åtta år yngre. Han är utomordentligt rörlig, stark och beslutsam, oakadt sin ålder. Hans föräldrar, hvilka voro fattiga, men redliga människor, läto undervisa honom i det latinska språket, i den önskan att han skulle egna sig åt prestståndet. År 1813 ingick han såsom munk i ett fransiskanerkloster. Men några år derefter visade han sig hysa demokratiska tendenser, höll politiska tal på kaffehus, och gick så långt i sitt hat mot monarkien, att han år 1820 kastade en påse med hafra och halm i vagnen till den förbifarande konung Ferdinand VII. En annan gång trädde han med pistolen i ena handen och konstitutionen i den andra hotande fram emot konungen, emedan denne vägrade att besvärja densamma.

År 1823, under restaurationen, flyktade Merino till Frankrike, hvarest han fann sin utkomst såsom hjälpprest i en församling, samt genom undervisning i spanska språket. Först år 1841 återvände han till sitt fädernesland. Han anställdes då såsom kaplan i Madrid, men afsattes snart och begagnades sedermera i presterliga ärenden blott tillfälligtvis. I besittning af ganska betydliga summor, hvilkas åtkomst icke skall vara synnerligen ärlig, utlånade han dessa mot en oerhörd ränta, oftast till fattiga prester. Ingen kunde trifvas i sällskap med honom, alldenstund han var högst intolerant, grälgirig, hetsig och egensinnig. Han prälade gerna med sin endast ytliga bildning, och inlät sig ofta i samtal öfver filosofiska ämnen, hvarvid han ofta yttrade de mest öfverspända åsigtter, som stundom voro klandervärda i moraliskt hänseende.

Merino infann sig dagligen i ett läsrum, hvarest han med en ytterlig begärlighet genomläste tidningarne, isynnerhet efter Louis Napoleons statskupp.

Långt ifrån att ångra sin gerning, gladdde han sig öfver densamma, i det hopp, att såret var dödligt. Han bekände öppet att han under det sista året flera gånger gått ifrån sitt hem i den fasta föresats att icke dit återvända innan han mördat drottningen. Då man frågade honom om han hade medbrottsliga, nekade han dertill, tilläggande, att om det finnes tolf sådana män som han, skulle det snart icke existera hyarken kejsare eller konungar.

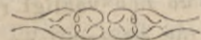
Mord-instrumentet, hvars slida han bar insydd i sin mantel, är något mera än ett kvarter långt. Dess klinga är smal och spetsen ganska skarp. Handtaget är af hvitt ben.

Om aftonen kl. 6, den 3 Februari, var målet afslutadt i den första instansen och

mördaren dömd till döden, hvilken dom han tycktes emottaga med den största likgiltighet. Hans kallblodighet förblef densamma som under sjelfva handlingen, och då hans advokat erbjöd honom att föregifva ett anfall af vansinne, afslog han detta inbad och hotade att eijest sjelf straffa honom för en lögn.

Likheten mellan detta attentat och det sätt hvarpå Heinrich IV mördades, gifver anledning till den förmodan, att Martin Merino valt det sistnämnda till mönster.

Drottningen har lyckligtvis tillfrisknat, och befinner sig nu utom all fara.

Dom Pedro,

Kejsare af Brasilien.

(Forts. o. sl. fr. N:o 13.)

Det finnes icke något ämne, i hvilket den unge kejsaren ej är hemmastadd, och man måste förvånas, då man hör honom fortfarande tala i politik, handel, litteratur, historia, poesi, naturvetenskaper, fysik och matematik. Alla brasilianare yttra sig om kejsaren med stolthet och enthusiasm. Han skrifer och talar fullkomligt fransyska, tyska, engelska, spanska och italienska. Men han är äfven statsman och diplomat, och såsom sådan har han ställt folkets väl till den högsta principen för sina handlingar.

För att veta hvad Brasilien är för ett land, må man ett ögonblick betrakta en karta öfver detsamma. Dess af det Atlantiska Hafvet sköljda kuster sträcka sig från den 2:dra graden nordlig bredd till den 31:sta af sydlig bredd. Brasilien sträcker sig 130 mil in uti Södra Amerika, samt genomströmmas af tusentals floder, genom hvilka handeln och industrien kan intränga till landets mest aflägsna delar. Dess fruktbara jordmån frambringar nästan utan odling Europas, Asiens och Afrikas alla växter. Dess klimat är mera angenämt än det i Neapel och Cadix. Bland dess städer äro Rio Janeiro, rikets hufvudstad, med 240,000 inneånare; Bahia med 140,000; Fernambuko med 60,000; Maranham med 35,000, samt många andra stora och folkrika städer. Brasilianarne hysa numera en verklig afsky för alla revolutionära tendenser, och man finner dem blifva allt mer och mer böjda för monarkiska inrättningar. Det skall icke dröja länge, innan Brasilien höjer sig till en hög rang bland

de stora staterna, och för detta skall det då hafva att tacka sin kejsare.

Kejsarriket Brasilien har för det närvarande en årlig inkomst af 150 millioner francs, hvilken hufvudsakligen utgöres af införsels-tullen, hvars belopp, likasom det af importen, ökas årligen med en tiondedel. Den brasilianska arméen räknar 26.000 man, en styrka som är mer än tillräcklig att bibehålla Brasilien i aktning och respekt bland dess grannar. Flottan är förträffligt utrustad, och räknar nu icke mindre än 40 större örlogsskepp.

Kejsar Dom Pedro förmådde sig d. 30 Maj 1843 med prinsessan Theresia Christina Maria, syster till konungen af Neapel, en engel af godhet och mildhet. I denna förning föddes tvenne prinsar, hvilka dogo redan i vaggan, och tvenne prinsessor, af hvilka den äldsta, Isabella Christina Leopoldine, såsom kejsarkronans presumtiva arvinge, har titel af kejsarlig prinsessa. — Dom Pedro är högväxt och af en kraftig kropps-konstitution. Han har stora, blå ögon och hans hår och skägg äro af ljus färg, så att man tror sig i honom snarare skåda en afkomling af de gamla norrmannerna, än en representant af det glödande Brasilien's natur. Men snart upptäcker man i hans hastiga rörelser ett bevis på hans sydlandska ursprung. Han rider beundransvärdt väl, och är i alla gymnastiska händelserna en fullkomlig virtuos. Då han residerar i Rio ser man honom ganska ofta på balar, i theatrar och vid religiösa ceremonier. Hvarje sommar tillbringar han på sitt paradisiska lustslott Pedropolis, beläget tvenne mil från Rio. Hittills har väl ingen sådan världshistorisk skald som Byron besjungit detta ännu unga, tjusande palats, med alla dess förtollande trädgårdar och utsigter, men länge torde det icke dröja, innan det värdigt kommer att skildras af en ny skaldekonung.

Kejsaren emottager uppvaktningar tvenne gånger i veckan. Han talar med hvar och en, men icke i etikettens beräknade ordalag, utan alltid från herrskarens och regentens ståndpunkt, endast fordrande sakförhållanden. Sjelf en utmärkt historiker och geograf, presiderar han i Rios geografiska och historiska institut. — Detta är Dom Pedro den andre. Brasilien älskar honom. Brasilien är stolt öfver honom. Lycklig den monark som herrskar öfver ett sådant rike som Brasilien, och lyckligt det land som regeras af en sådan furste som Dom Pedro II.

Slut.

Carthago.

I alla urgamla länder finner man åt gudomligheten invigda tempel, och det är naturligt att desse alltid äro uppförde efter tidens praktfullaste plan och af de mest varaktiga materialier. Men sådana byggnader, som de, hvilka funnits i Carthago, kan ett folk blott då bygga, när det är rikt och mäktigt samt i besittning af en betydande civilisation. Afrikas hela kustsräcka utefter Medelhafvet är rik på historiska och antiqvariska kvarlevor. Dess arkitektoniska fornlemningar äro utomordentligt sköna, och allt häntyder derpå, att dessa varma regioner en gång voro befolkade af mäktiga, civiliserade nationer. Carthago, fordom herrskarinnan öfver segrande krigshärrar, talrika flottor och handlu med den civiliserade världen, var en lång tid det stolta Romas medtaffarinna, och hufvudstaden icke allenast för det Carthagiska området, utan för hela det s. k. *Africa propria*. Grundlaggd år 869 f. Chr. födelse, af Dido, innehade Carthago flera århundraden igenom våldet öfver Medelhafvet; det underkulfvade Sardinien, Sicilien och Spanien och uppväckte genom sina skatter och sitt rykte romarnes afund. Vid tiden för det andra paniska kriget räknade det 700,000 invånare. Dock slutade det tredje paniska kriget med stadens fullkomliga undergång och förstöring. Ja, romarnes fruktan var så stor, att man stiftade en lag, som med årans förlust straffade en hvar, som vågade väcka förslag om Carthagos återuppbyggande, eller ens ditskicka en koloni. Likväl diltfordes af Cajus Gracchus, 28 år efter Carthagos förstöring, en koloni, hvilken visserligen icke uppnådde någon synnerlig blomstring, men hos hvilken Marcus likväl sökte skydd emot Syllas raseri. Han åskådliggjorde här det fåfångliga af den mensklige äregirigheten, genom den bild, som han erbjöd, då han satt öfvergifven bland Carthagos ruiner.

Sedermera återuppbyggt af Cæsar och gynnadt af Augustus, tillvexte åter Carthago så hastigt, att det redan under Tiberius var den folkrikaste staden i Afrika, och under Gordiani regering var det till och med residensstad, samt i besittning af theater, bad, pelargångar och tempel. Under Valerianus anställdes här en förföljelse emot de kristne och Cyprianus, deras biskop, dog här martyrdöden år 258. Ett dubbelt val till biskopsstolen i Carthago lade grund till den kyrkotvist, under hvilken Afrika i nära trehundra år suckade och som slutades med christendomens totala utrotande i denna verldsdel. Men un-

der tidens lopp uppsteg åter Carthago till en utomordentlig välmåga och såväl under Vandalernes herravälde, som efter återeröfringen af Belisarius, hvilken hit förlade sitt residens, äfvensom under den sedan 698, nu i nära 1200 år, fortfarande muselmanska besittningen, tillvexte dess glans och rikdom oafbrutet, och bland de vigtiga städerna intog Carthago, likasom vid den tiden, då Hamilkar kommanderade en armée af 100,000 man, så äfven under en del af medeltiden, ett utmärkt rum, såväl genom sin storlek, glans och makt, som genom sina öden.

Nu måste man söka efter Carthago liksom efter Babylon eller Ninive. Ganska få kvarlevor hafva trotsat tidens och människans ödeläggelse och den resandes hjerta blöder, då han, kommande sjövägen från Tunis, ifrån en kulle icke ser annat än ett par nedfallande, formlösa murar. Alla spår af den mäktiga stadens glans och prakt hafva försvunnit, och till och med namnet är obekant för landets nuvarande inbyggare.

Carthago stod vid en havsvik på en halfö af omkring 45 eng. mils omkrets under det den landtunga, med hvilken det sammanhängde vid fasta landet, är tre mil bred. Några mil derifrån höjer sig Tunis, hufvudstaden i Barbareskstaten af samma namn, hvilken, näst Algier, var den för sina sjöröfverier mest fruktade. Alltsedan de oafbrutna krig, som maltheserridderne förde emot muhamedanerne, ansågo sig dessa föranledda att föra ett lika utrotelsekrig mot de kristna och sålunda utbildade sig, förnämligast i tre å Afrikas norra kust belägna stater: Tunis, Tripolis och Algier, de så kallade Barbaresk- eller Rövarestaterne, ett sjöröfvere-system, hvilket sedan det 16:de århundradet egt fortfarande bestånd. De betraktade sig nemligen, och betrakta sig ännu, såsom stadde i ett fortfarande krig med Europa och utsände opphörligt fartyg, för att öfverrumpla alla kristna seglare, till och med Italiens och Spaniens kuster, röfva och plundra samt bortföra och till slafvar bortsälja de kristne.

Säng af pressadt läder af C. Hermann i Wien.

Kaleidoskop.

”Men hvad är kau-kasus,” frågade en herre, som nyligen hade läsit tidsningen, en annan herre. — ”Åh kors,” svarade denne, ”det är klart att det är den kasus, som vållar ryssen så mycket hufvudbry.”

I byn Kaschmir fräs ärligen den 18:de Juni en fest till ära för en dyrbar relik — ett af profetens hår; detta hår förvaras i en flaska och visas offentligen på denna dag för de sammanströmmande rättrogne. Hvar och en som kommer flaskan så nära att han kan kyssa densamma, anser sig öfverjordiskt lycklig.

Nästa N:o utgifves den 11 April.

De vackraste shawlar i Europa egas utan tvifvel af drottning Victoria; ty Gulab Sjang, den nuvarande herrskaren i Kaschmir, levererar henne i tribut sex par af de äldra utsöktaste. Hvarje par kostar i arbete och materialier 9000 R:dr.

Upplösning å Schackpartiet N:o 1.

Hvit.	Svart.
1) K. B 3 — B 4.	1) G 6 — G 5.
2) S. F 2 — G 4.	2) G 5 tager F 4.
3) L. G 6 — F 3.	3) F 4 tager S.
4) D 2 tager E 3 + och matt.	

Schack-uppgift, N:o 3.

Hvit flyttar, och gör med fjerde draget matt. Svart.

